

[Lasse Budtz]

nemlig en sådan reduktion af de sovjetiske raketter, at opstillingen af de vestlige kunne undgås.

I denne situation må folketingets flertal og derfor Danmarks regering tage afstand fra den påbegyndte opstilling af de 572 raketter, og denne afstandtagen må præciseres i det communiqué, der udsendes efter NATO-ministrenes møde i næste uge. Den danske regering kan ikke længere lurepasse. Den danske regering må sikre, at folketingsflertallets opfattelse kommer helt klart til udtryk.

Men samtidig må regeringen med styrke og stædighed på alle internationale niveauer arbejde for, at kontakterne genskabes og forhandlingen genoptages, og i hvert fald på dette punkt tror jeg virkelig at der kan skabes bred enighed i folketinget. Der er ingen anden vej end forhandlingens. Det var selv sagt også derfor, vi foreslog en forlænget forhandling. Men heller ikke i denne nye ulykelige situation er der nogen anden vej end forhandlingens. Den vej, man kan kalde opstillingens, er jo nu forsøgt med fiasko. Den fører kun til ny oprustning, ny spænding, nye trusler.

Vi erkender, at det ikke bliver let at få forhandlingerne genoptaget. Noget tyder på, at det tidligst kan ske i efteråret 1984. Sovjet har allerede opstillet betingelser, og det er helt indlysende, at det ikke bliver lettere, hvis Sovjet, som man har truet med i Kreml, blot bliver ved med at opstille sine i øvrigt aldeles nytteløse SS-20 raketter. De er lige så overflødige som Vestens 572 missiler. De skaber ikke nogen sikkerhed for nogen. De øger spændingen, det dårlige klima, angsten. Men det bør ikke hindre små lande som Danmark i sammen med andre små lande, også gerne østeuropæiske lande som Rumænien, at fortsætte stædigt med at kræve nedrustningsforhandlinger. Jeg må sige, som jeg tidligere har sagt fra denne talerstol: ved intet at gøre sker der i hvert fald intet.

En mulighed ligger helt oplagt efter socialdemokratiets opfattelse i en eller anden form for sammenkædning af forhandlingerne om de strategiske langdistanceraketter og de europæiske mellemdistancemissiler. Det vil blive lettere for begge parter at genoptage forhandlingerne, hvis man laver en sådan sammenkædning, og dermed løser man også problemet om, hvordan man får inddraget de britiske og franske kernevåbensystemer. De

må under alle omstændigheder ind i billedet, for som Egon Bahr fra SPD engang sagde: de er jo ikke rettet mod Falklandsøerne, men mod Sovjet.

Vesten agter åbenbart at fortsætte opstillingen ganske som Sovjet, skønt begge parter nu må vide, at det ikke øger nogens sikkerhed. Men ligesom Vesten med god grund har krævet af Sovjet, at man skal skrotte eller nedtage og ødelægge missiler som led i en aftale, må Vesten selv være parat til at skrotte raketter, og det har den amerikanske regering da også udtrykt vilje til.

Det er blevet sagt fra højre side her i salen, at vi bringer NATO-samarbejdet i fare ved at gå imod den fortsatte kernevåbenoprustning. Dette må vi endnu en gang afvise. Vi kan ikke automatisk acceptere noget, fordi det kommer fra NATO eller via NATO, og det ville også være imod ånden i det demokrati, NATO er skabt for at beskytte, og som vi gerne vil være med til at beskytte. Dertil kommer, at forudsætningerne for NATOs beslutning af december 1979 er totalt ændret undervejs. Vi er alvorligt bekymrede for, at udviklingen ikke gavner NATO, men tværtimod skader denne organisation, som socialdemokratiet også tilslutter sig.

Vi må samles om kravet om nye forhandlinger, men forhandlinger, der ikke føres på skrømt og med slørede motiveringer, forhandlinger ud fra ærlige ønsker om reduktioner, helst gennemført efter en forudgående eller samtidig fastfrysning af kernevåbenlagrene. Jeg skal på dette grundlag tillade mig på socialdemokratiets vegne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget pålægger regeringen ved det førstkommande ministerrådsmøde i NATO på Danmarks vegne at tage klar afstand fra den påbegyndte opstilling af de 572 vestlige mellemdistanceraketter og at få denne afstandtagen præciseret i communiquéet, da forhandlingsmulighederne ikke har været fuldt udnyttet.

Folketinget opfordrer endvidere regeringen til at arbejde aktivt for, at forhandlingerne om de europæiske mellemdistanceraketter genoptages hurtigst muligt, gerne gennem en kombination af START- og INF-forhandlingerne.